

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobců: a) K. T., b) nezl. Y. A. c) A. T., všichni zastoupeni Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem, sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2018, č. j. OAM-200/ZA-ZA11-2017, o kasační stížnosti žalobců a) až c) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2020, č. j. 13 Az 52/2018 – 114,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2020, č. j. 13 Az 52/2018 – 114, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 7. 2018, č. j. OAM-200/ZA-ZA11-2017, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobcům náklady soudního řízení ve výši 46 827 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobců Mgr. et Mgr. Václava Klepše, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Rozhodnutím ze dne 30. 7. 2018 neudělil žalovaný žalobcům a) – c) (dále jen žalobci) mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojili žalobci u Městského soudu v Praze, který žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji.

[3] Důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu a obavy žalobců z návratu do vlasti souvisely především s potížemi manžela žalobkyně a) s policií v návaznosti na trestní oznámení podané ženou, která přijala jejich víru a byla pokřtěna. Těmito skutečnostmi se soud podrobně zabýval v řízení vedeném s manželem žalobkyně a) pod sp. zn. 13 Az 53/2018 a odkázal na rozsudek v dané věci. Městský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uvedl, že omezení svobody projevovat náboženské vyznání daná kazašskou právní úpravou nejsou sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Vynucování kazašských právních předpisů týkajících se náboženství, které by bylo z pohledu evropského práva nepřípustné a na které poukazují žalobci, nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany, pokud nedosáhne takové intenzity, aby ho bylo možné považovat za pronásledování či vážnou újmu. V případě manžela žalobkyně a) nebylo shledáno, že by postup kazašských státních orgánů dosahoval takové intenzity, aby ho bylo možné považovat za pronásledování či vážnou újmu. Manžel žalobkyně a) se stal předmětem zájmu policie až poté, co na něj bylo podáno trestní oznámení. Podle názoru soudu bylo povinností policie takové oznámení prověřit. Od roku 2013, kdy došlo ke zrušení registrace církve žalobců, až do incidentu v roce 2016 [napadení manžela žalobkyně a) manželem ženy, která přijala jeho víru a byla pokřtěna, trestní oznámení této ženy na manžela žalobkyně a)] nebyl nikdo z rodiny stíhán, obviňován, manželovi žalobkyně a) ani žalobkyni a) nebylo bráněno v práci, v podnikání, žalobci c) nebylo znemožněno studovat. Drobné ústrky a excesy soukromých osob nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Soud tak uzavřel, že v posuzovaném případě nedošlo vůči žalobcům ani manželovi žalobkyně a) ze strany státních orgánů k takovému jednání, které by bylo možné považovat za natolik intenzivní, že by došlo k naplnění důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

[4] Hodnocení žalovaného týkající se možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu považoval městský soud za dostatečné, ve shodě s žalovaným měl za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Ztotožnil se také s posouzením možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[5] Soud nepřisvědčil ani žalobním námitkám týkajícím se nedostatečných podkladů, které žalovaný v řízení využil. Shromážděné podklady pocházejí z doby blízké vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný vyjmenoval, z jakých podkladů při svém rozhodování vycházel, na str. 5 a na str. 8 napadeného rozhodnutí pak konkrétněji uvedl, jaké závěry ze zpráv o situaci v Kazachstánu podle něj vyplývají.

[6] Z pohovorů se žalobci nevyplývalo, že by měli problémy se státními orgány nebo že by čelili nějakému závažnějšímu ponižujícímu jednání ze strany soukromých osob či že by měli potíže se soukromými osobami, na jejichž jednání by si nadto někde stěžovali, a státní orgány by jim odepřely poskytnutí ochrany. K trestnímu stíhání manžela žalobkyně a), ke kterému stěžovatelé v řízení před krajským soudem doplnili dokumenty, soud odkázal na rozsudek ve věci sp. zn. 13 Az 53/2018.

pokračování

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) kasační stížnost.

[8] Přijatelnost kasační stížnosti dle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) spatřují stěžovatelé v pochybeních městského soudu, která mají dopad do jejich hmotněprávního postavení.

[9] Žalovaný dle stěžovatelů nedostatečně provedl dokazování a také odůvodnění jeho rozhodnutí je nedostatečné. Stěžovatelé doložili případy perzekuce křesťanů a žalovaný je nesprávně vyhodnotil jako nerelevantní ve vztahu k nim samým. Z předložených podkladů je zřejmé, že odjezd stěžovatelů z Kazachstánu byl motivován tlakem, který se projevoval jak ve vztahu k osobě manžela stěžovatelky a), tak i obecně ve vztahu k představitelům baptistické církve i jiným křesťanským církvím v Kazachstánu, přičemž i z tohoto všeobecného tlaku vůči církvi pro stěžovatele plynou zcela konkrétní hrozby. Z předložených zpráv o situaci křesťanů vyplývá, že tlak vůči křesťanským církvím a zvláště církvi baptistické v Kazachstánu i nadále pokračuje. Zdokumentované případy nátlaku na představitele křesťanských církví také dokreslují situaci stěžovatelů a dokládají cílený postup orgánů republiky Kazachstán vůči představitelům křesťanských církví. Tento postup má přitom několik rovin, a to jak přímý nátlak spočívající v kriminalizaci činnosti představitelů církve, tak i v pasivním přihlížení odpovědných orgánů k násilí páchanému soukromými osobami. Na ochranu státu se nelze v Kazachstánu spolehnout a naopak jsou zde dány důvody ukazující na aktivní roli státu při perzekuci rodiny stěžovatelů i křesťanských církví obecně. Stěžovatelé trvají na tom, že z předložených podkladů a tvrzených skutečností lze vyvodit jejich přímé ohrožení.

[10] Žalovaný poměřoval tvrzení manžela stěžovatelky a) o obavě o svůj život pouze s formálními informacemi obsaženými ve spise ve zprávách Ministerstva zahraničních věcí a dalších obecných zdrojích, aniž by zkoumal jeho tvrzení. Stěžovatelé nesouhlasí s hodnocením založených zpráv jako dostatečného zdroje informací pro ověření důvodnosti obavy manžela stěžovatelky a). Tyto zprávy jsou pouze formálního charakteru, nemají nic společného se skutečným děním v Kazachstánu. Žalovaný ve správním řízení neshromáždil dostatek podkladů pro posouzení otázky, zda jsou v případě stěžovatelů dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b), § 14 nebo § 14a zákona o azylu. Stěžovatelé ve správním řízení poměrně přesně identifikovali nebezpečí, které jim v případě návratu do vlasti podle jejich názoru hrozí. Bylo tedy na správním orgánu, aby tato tvrzení stěžovatelů ověřil z jiných zdrojů, resp. aby získal aktuální informace o stavu v Kazachstánu.

[11] Stěžovatelé se domnívají, že žalovaný ve svém rozhodnutí naprosto nedostatečným způsobem odůvodnil také neexistující důvod humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu.

[12] Stěžovatelé dále poukazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019 - 77, dle kterého odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování, pokud bude v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že už z důvodu jeho členství je přiměřeně pravděpodobné, že by pronásledování z tohoto důvodu byl v budoucnu vystaven. Takovou přiměřenou

pravděpodobnost pronásledování lze shledat i v důsledku kriminalizace členství v daném náboženském společenství, přičemž rozhodující je zejména pravděpodobnost stíhání takové skutkové podstaty v praxi země původu žadatele o mezinárodní ochranu.

[13] Žalovaný ani městský soud se rovněž nevypořádali s tvrzením stěžovatelů, že jim v případě návratu do Kazachstánu hrozí nebezpečí z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu v cizině, žalovaný si neobstaral žádné informace týkající se špatného zacházení s neúspěšnými žadateli o azyl po návratu do Kazachstánu.

[14] Stěžovatelé dále odkazují na články Rádia Svobodná Evropa, které čerpají z výroční zprávy Komise USA o mezinárodní náboženské svobodě za rok 2017, z nichž vyplývá, že křesťané jsou v Kazachstánu perzekuováni a kriminalizováni. Úřady republiky Kazachstán používají článek 174 trestního zákoníku („podněcování sociální a náboženské nenávisti“) k tomu, aby soudily zástupce některých náboženských společenství. Podle změn v zákoně o náboženství z roku 2017 platí, že děti podléhají omezení náboženské výchovy a zakazují se náboženské obřady v soukromých domech. Výše popsána perzekuce církevních představitelů křesťanských církví je dle názoru stěžovatelů důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

[15] S ohledem na výše uvedené stěžovatelé mají za to, že se žalovaný při svém rozhodování nevypořádal řádně se skutečnostmi, jež v daném případě vyšly najevo, a dostatečně nezkoumal všechny okolnosti, jež mohou být pro jeho rozhodnutí významné. Toto opomenutí žalovaného neodstranil ani městský soud, jenž se plně ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného.

[16] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem městského soudu a odkázal na obsah svého rozhodnutí a správního spisu.

[17] Stěžovatelé následně zaslali soudu repliku manžela stěžovatelky a) k vyjádření žalovaného ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Azs 95/2020, neboť měli za to, že je podstatná i pro rozhodnutí v jejich věci. Její obsah soud zrekapituloval v rozsudku týkající se dané věci.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve zhodnotil, že jsou splněny podmínky řízení a kasační stížnost je přípustná.

[19] Nejvyšší správní soud již rozhodl ve věci manžela stěžovatelky a), přičemž rozsudek městského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany zrušil rozsudkem ze dne 19. 2. 2021, č. j. 5 Azs 95/2020 – 33, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé odvozují odůvodnění žádosti o mezinárodní ochranu primárně právě od azylového příběhu manžela stěžovatelky a), vycházel Nejvyšší správní soud při posouzení nynější kasační stížnosti z rozsudku týkajícího se právě jeho.

[20] Svoji argumentaci stěžovatelé namířili proti posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu a rovněž podle § 14 a 14a zákona o azylu, konkrétně proti nesprávně a nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, který vedl k nesprávným závěrům žalovaného a městského soudu.

[21] V případě udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je podmínkou, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti,

pokračování

příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

[22] Žadateli lze poskytnout azyl pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství tehdy, „jsou-li projevy náboženství nebo za určitých okolností i samotná příslušnost k určité náboženské komunitě či důsledky z těchto projevů a z této příslušnosti zřetelně plynoucí, přímým či zprostředkovaným důvodem ohrožení jeho života nebo svobody či důvodem opatření působících psychický nátlak nebo jiných obdobných jednání, pokud je provádí, podporují či trpí úřady země původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Projevy náboženství, ať veřejné nebo soukromé, vykonávané o samotě nebo společně s jinými bohoslužbami, vyučováním, náboženskými úkony, zachovávaním obřadu, vyznáním víry, a dále též nevyznávání či odmítání určitého náboženství či důsledky z nich plynoucí, musí být důvodem (přímým či zprostředkovaným) k projevům zákonem charakterizovaných forem negativních jednání vůči žadateli o azyl. Tato podmínka může být splněna, pokud projevy, nevyznávání či odmítání náboženství budou okolím daného jedince či orgány státní moci vnímány jako nežádoucí či nepřijatelné a pokud budou důvodem pro všeobecně výrazně negativní reakce vůči němu. Pro účely řízení o udělení azylu je však v každém takovém případě nutno pečlivě posuzovat, zda konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí či orgánů státní moci dosáhly jednotlivě (typicky ohrožení života či svobody) či ve svém souhrnu takové intenzity, aby je bylo možno považovat za „opatření působící psychický nátlak“ ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 – 98).

[23] Nejvyšší správní soud ve věci manžela stěžovatelky a) shledal, že žalovaný pochybil v posouzení okolností, které by mohly nasvědčovat jeho pronásledování z důvodu spočívajícího v náboženství. S ohledem na tvrzení manžela stěžovatelky a) v průběhu správního řízení, jimiž byl žalovanému vymezen prostor ke zjišťování skutkového stavu, neshledal soud posouzení dostačujícím.

[24] Manžel stěžovatelky a) již ve správním řízení poukazoval na to, že vycestoval z důvodu obav před trestním stíháním, konkrétně odkázal na § 174 trestního zákoníku republiky Kazachstánu; ostatně tuto skutečnost v napadeném rozsudku vyzdvihl i městský soud. Součástí správního spisu jsou též stěžovatelem předložené internetové články poukazující mj. na aplikaci § 174 trestního zákoníku ve vztahu k představitelům některých církví, konkrétně např. článek ze dne 19. 1. 2016 obsahující doporučení ochránců lidských práv, podle něhož se představitelé veřejného života domnívají, že uvedený článek neodpovídá mezinárodním standardům, neboť v něm chybí zřetelné a jasné chápání toho, co znamená „sociální, národnostní a další nenávisť“, jejíž podněcování má toto ustanovení trestního zákoníku trestat. V předloženém doporučení (článku) se rovněž uvádí, že v roce 2015 bylo v Kazachstánu vedeno 88 řízení podle paragrafu o podněcování různých nesnášenlivostí s tím, že na jeho podkladě jsou stíháni občanskí aktivisté, ochránci lidských práv a náboženští činitelé. Žalovaný tyto materiály neshledal pro posuzovanou věc relevantní, neboť se výslovně netýkaly stěžovatele nebo jiných představitelů církve „Iman Žoly“. Takové vyhodnocení je nutno nejen ve světle podkladů shromážděných žalovaným ve správním řízení o zemi původu stěžovatelů, ale též s ohledem na podklady předložené stěžovateli v rámci řízení o žalobě (viz níže), považovat za nesprávné, resp. nedostatečné.

[25] Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o svobodě vyznání za rok 2015 v Kazachstánu zmiňuje, že vláda zatýkala, zadržovala a věznila věřící, kriminalizovala slovní projevy „podněcující náboženský nesoulad“, dotazovala se členů kongregací na to, jak a proč si zvolili svou víru, zatýkala jednotlivce pro jejich „nezákonnou misionářskou činnost“ a „netradičním“ náboženským skupinám (zmiňováni jsou též baptisté, resp. evangeličtí křesťané) dávala v médiích nálepku „destruktivní sekty“. Stejná zpráva pak podrobněji popisuje jednotlivé incidenty státních orgánů namířených proti příslušníkům těchto skupin a zaznamenává též oznámení nevládní organizace na obranu svobody vyznání Sdružení náboženských organizací Kazachstánu (AROK), že orgány pověřené vymáháním zákonnosti interpretovaly vyjadřování obecných náboženských principů v průběhu rozhovorů jako formu vyvyšování jednoho vyznání nad ostatní, a tedy jako „tvrzení o jeho nadřazenosti“, což bylo poté využito jako základ pro obvinění z „podněcování mezietnického nesouladu“. Stejná zpráva v aktualizované verzi, tj. za rok 2016, hovoří obdobně.

[26] Stěžovatelé v řízení před soudem (neboť tak dříve učinit nemohli) předložili rozhodnutí prokuratury ve městě Ust'-Kamenogorsk ze dne 3. 9. 2018 o vyhlášení pátrání po manželovi stěžovatelky a) ve vazbě na trestní řízení č. 115-024-02, v němž je manžel stěžovatelky a) obviněn právě z porušení článku 174 trestního zákoníku. V odůvodnění se uvádí, že *„se cestou nátlaku a vydírání občanky K. A. R. opakovaně pokusil obrátit ji k vyznávání jiného náboženství a učinit z ní člena církve RO CECHB „Iman Žoly“ (...) Z důvodu nezákonného vniknutí do cizí rodiny způsobil duševní a morální škodu, a také využil fyzické síly proti jejímu zákonnému manželovi K. S. M., který se pokoušel bránit jim v jejich schůzkách, při nichž byl její manžel nucen působit v sebeobraně. (...) ...v období od roku 2013 do roku 2016, kdy obžalovaný pokračoval ve své činnosti o vtažení občanů cestou podvodu a vydírání do komunity RO CECHB „Iman Žoly“, jejíž působení v té době již bylo v rozporu se zákonem v souladu s rozhodnutím soudu SMES pro VKO, a cestou lži obracení je do jiného náboženství proti vůli samotných poškozených a jejich příbuzných, čímž porušil článek 174 TZ RK „Podnícení sociálního, národního, rodového, rasového, stavovského nebo náboženského sporu“.* Jak vyplývá z překladu článku 174 odst. 1 trestního zákoníku, předloženého stěžovateli v řízení o žalobě, *„úmyslné akce směřující k zavedení společenské, národní, rodové, rasové, stavovské nebo náboženské nenávisti, urážky národní cti a důstojnosti nebo náboženského cítění občanů, jakož i propaganda výjimečnosti, nadřazenosti nebo méněcennosti občanů na základě jejich náboženské, stavovské, národní, rodové nebo rasové příslušnosti, pokud jsou tyto akce spáchány veřejně nebo s využitím hromadných sdělovacích prostředků nebo informačních a komunikačních sítí, jakož i výrobou nebo distribucí literatury nebo jiných informačních médií, vyvolávající náboženské, stavovské nebo náboženské neshody“* se trestají omezením svobody po dobu dvou až sedm let nebo odnětím svobody na stejnou dobu.

[27] Stěžovatelé v řízení o žalobě rovněž předložili usnesení Městského soudu Ust'-Kamenogorsk ze dne 19. 11. 2018, kterým byla nařízena exekuce majetku ve vlastnictví manžela stěžovatelky a) v podobě nakládání s majetkem a užívání po dobu předběžného šetření, tedy do dne 22. 12. 2019, dále usnesení soudního vykonavatele o exekuci majetku ze dne 7. 12. 2018. Stěžovatelé doplnili důkazy též o rozhodnutí Okresního soudu v Ust'-Kamenogorsku ze dne 14. 2. 2019, kterým bylo vyhověno žádosti o výkon domovní prohlídky v místě bydliště stěžovatelů, a protokol o domovní prohlídce ze dne 21. 2. 2019.

[28] Městský soud v napadeném rozsudku k uvedenému rozhodnutí o pátrání po manželovi stěžovatelky a), resp. příkazu k jeho zatčení, uvedl pouze tolik, že se jimi

pokračování

zabýval v řízení týkajícím se manžela stěžovatelky a). Nejvyšší správní soud však v rozsudku č. j. 19. 2. 2021, č. j. 5 Azs 95/2020 – 33, týkajícím se manžela stěžovatelky a) konstatoval, že „žalovaný se trestním stíháním stěžovatele z důvodu porušení čl. 174 trestního zákoníku nezabýval, přestože takové nebezpečí stěžovateli dle jeho tvrzení hrozilo, a proto nemohl být sestaven komplexní obraz o potenciálním pronásledování stěžovatele z důvodu náboženství v případě jeho návratu do země původu. Přes doložené doklady o trestním stíhání a s tím souvisejících úkonů (zejména exekuce majetku), kterými stěžovatel potvrdil své obavy ze zahájení trestního stíhání a s tím spojenou reálnou hrozbou zásahu do osobní svobody v případě návratu do země původu, tak neučinil ani městský soud – a to i přes povinnost provést úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky věci na základě přímé aplikace čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.“

[29] Nejvyšší správní soud tedy musí přisvědčit stěžovatelům v tom ohledu, že informace, které žalovaný shromáždil k výše uvedeným okolnostem, jež by mohly zakládat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, nelze hodnotit jako dostatečné. Lze mít přitom za to, že dosud shromážděné informace ve spojení s podklady předloženými stěžovateli spíše nasvědčují závěru, že trestní stíhání manžela stěžovatelky a) jako významného představitele baptistické církve má určitý diskriminační podtext právě z náboženských důvodů, resp. že manžel stěžovatelky a) je z náboženských důvodů pronásledován.

[30] Tuto skutečnost žalovaný nesprávně nezohlednil nejen při hodnocení azylového příběhu manžela stěžovatelky a), ale neprovedl ani hodnocení, jaký dopad má z hlediska posouzení azylového příběhu a azylově relevantních důvodů u ostatních členů jeho rodiny. Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost důvodnou.

[31] Co se týká námitky nedostatečného posouzení důvodu neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, stěžovatelé ji nedoprovodili žádnou argumentací. Postačí tedy konstatovat, že touto námitkou se žalovaný zabýval dostatečně a rovněž městský soud se s ní v intencích žalobních bodů řádně vypořádal. Ve vztahu k námitce napadající neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu pak stěžovatelé použili argumentaci relevantní k ochraně před pronásledováním z důvodu náboženství (ta byla vypořádána výše), nikoli k ochraně před hrozbou nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu; Nejvyšší správní soud se jí proto blíže nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek městského soudu zrušil. Současně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 3 s. ř. s., zrušil i rozhodnutí žalovaného, protože již v řízení před městským soudem byly dány důvody pro takový postup. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. pak Nejvyšší správní soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[33] Tímto rozsudkem je řízení před správními soudy skončeno, Nejvyšší správní soud proto rozhodl rovněž o celkových nákladech soudního řízení (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.), a to dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobci měli ve věci úspěch, proto jim přísluší právo na náhradu nákladů řízení.

[34] Náklady v jejich případě tvoří odměna a hotové výdaje zástupce. V souladu s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), činí běžně odměna za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Protože se však jednalo o společné úkony při zastupování tří osob, náleží advokátovi ve smyslu § 12 odst. 4 advokátního tarifu za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % (tedy odměna ve výši 2 480 Kč za jeden úkon a jednu zastupovanou osobu).

[35] V řízení o žalobě učinil zástupce čtyři úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení, sepsí žaloby, doplnění žaloby ze dne 22. 2. 2020, účast u ústního jednání). Náleží mu tedy odměna ve výši 29 760 Kč a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 1 200 Kč. Celkem se jedná o částku 30 960 Kč. Jako úkony právní soud neposuzoval doplnění žaloby ze dnů 8. 11. 2018, 15. 2. 2019, neboť se jedná pouze o přeposlání vyjádření manžela stěžovatelky a) k věci vedené pod sp. zn. 13 Az 53/2018.

[36] V řízení o kasační stížnosti učinil zástupce žalobců jeden úkon spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za který mu náleží odměna ve výši 7 440 Kč a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč, celkem tedy 7 740 Kč.

[37] Na náhradě nákladů řízení tedy žalobcům náleží 38 700 Kč. Tuto částku soud zvýšil o 8 127 Kč připadající na daň z přidané hodnoty, kterou je advokát jako plátce povinen odvést. Celková výše náhrady nákladů za řízení o žalobě a kasační stížnosti činí 46 827 Kč. Žalovaný je tedy povinen nahradit stěžovatelům náklady řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich advokáta Mgr. et Mgr. Václava Klepše.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. září 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu